

วันที่ 23 มีนาคม 2555

เรื่อง คำแถลงต่อจุดยืนของคณะผู้วิจัยการสร้างความปรองดองแห่งชาติ สถาบันพระปกเกล้า
เรียน ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการสร้างความปรองดองแห่งชาติ
สภาผู้แทนราษฎร

จาก “รายงานวิจัยการสร้างความปรองดองแห่งชาติ” ของสถาบันพระปกเกล้าที่เสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการสร้างความปรองดองแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรนั้น คณะผู้วิจัยได้มีข้อสรุปชัดเจนว่า ภายใต้สภาวะความขัดแย้งทางการเมืองในปัจจุบันที่ต่างฝ่ายต่างยังคงยึดมั่นอยู่ในจุดยืนและความต้องการของตนเองจนไม่สามารถแสวงหาทางออกร่วมกันได้นั้น สิ่งที่ต้องดำเนินการในโอกาสแรกซึ่งเป็นหัวใจสำคัญและความสำเร็จในการสร้างความปรองดอง คือ การสร้างบรรยากาศแห่งความปรองดองในสังคมไทยด้วยการริเริ่มกระบวนการพูดคุยเสวนา (Dialogue) ภายในคณะกรรมการฯ เพื่อหาข้อสรุปเบื้องต้นร่วมกันต่อข้อเสนอในรายงานฯ โดยไม่ใช้เสียงข้างมากในการตัดสินใจ หลังจากนั้นจึงขยายผลการพูดคุยสู่สังคมในวงกว้างโดยการเปิดเวทีเสวนาระดับพรรคการเมือง กลุ่มผู้สนับสนุน และประชาชนทั่วประเทศ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและพิจารณาหาแนวทางการสร้างความปรองดอง ในชาติที่ยอมรับได้ร่วมกัน

บัดนี้ ได้ปรากฏตาม “(ร่าง) รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแนวทางการสร้างความปรองดองแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร” ซึ่งจัดทำโดยสำนักกรรมการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ณ วันที่ 20 มีนาคม 2555 ว่าทางคณะกรรมการฯ ได้ใช้เสียงข้างมากในการให้ความเห็นชอบในประเด็นดังต่อไปนี้

1) การให้อภัยผ่านกระบวนการนิรโทษกรรมคดีที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการชุมนุมทางการเมือง โดยรวมถึงกลุ่มผู้ชุมนุมทุกฝ่าย เจ้าหน้าที่รัฐและผู้บังคับบัญชา ตลอดจนผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยเห็นชอบในทางเลือกที่ 1 คือ ออกพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมคดีที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการชุมนุมทางการเมืองทั้งหมดทุกประเภท ทั้งคดีการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 และคดีอาญาที่มีมูลเหตุจูงใจทางการเมือง ด้วยเสียงข้างมากจำนวน 23 ท่าน ในขณะที่คณะผู้วิจัยได้ระบุไว้ในรายงานชัดเจนว่าอย่างน้อย สิ่งที่ต้องดำเนินการคือการพูดคุยเสวนาในวงกว้างถึงคำจำกัดความของคดีอาญาที่มีมูลเหตุจูงใจทางการเมืองเสียก่อน

2) การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปตามหลักนิติธรรมและเป็นการลดเงื่อนไขของข้อกล่าวอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในส่วนของกรณีคดีกับผู้ถูกกล่าวหา โดยกระบวนการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) โดยเห็นชอบในทางเลือกที่ 3 คือ ให้เพิกถอนผลทางกฎหมายที่ดำเนินการโดย คตส. ทั้งหมด

และไม่นำคดีที่อยู่ระหว่างกระบวนการและที่ตัดสินไปแล้วมาพิจารณาใหม่อีกครั้ง ด้วยเสียงข้างมาก จำนวน 22 ท่าน ในขณะที่คณะผู้วิจัยได้ระบุไว้ในรายงานชัดเจนว่า ทางเลือกนี้จะทำให้ความปรองดองเป็นไปได้ยาก และมีบางฝ่ายเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาในกรณีการทุจริตหรือใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบนั้น ยังไม่ได้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการใช้คะแนนเสียงข้างมากในการตัดสินใจดังกล่าวของคณะกรรมการฯหรือของสภาผู้แทนราษฎร โดยที่บรรยากาศแห่งความปรองดองซึ่งถือเป็นเงื่อนไขสำคัญ ยังไม่เกิดขึ้นในสังคม และเชื่อว่าการใช้เสียงข้างมากในการกำหนดแนวทางการสร้างความปรองดอง/จะเป็นเพียง...จะเป็นเพียงการสร้าง “ความยุติธรรมของผู้ชนะ” เท่านั้น ซึ่งรายงานวิจัยได้ระบุว่า การยึดถือเสียงข้างมากโดยละเลยความเห็นที่แตกต่างนั้น ถือเป็นสาเหตุหลักประการหนึ่งของความขัดแย้งทางการเมืองไทยที่ผ่านมา และมีแนวโน้มที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งและความรุนแรงรอบใหม่ได้อีกในอนาคต อันขัดกับเจตนารมณ์ของคณะผู้วิจัยอย่างชัดเจน

ด้วยเหตุนี้ เพื่อดำรงคุณค่าและหลักการสำคัญของการปรองดอง ตลอดจนป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงขึ้นอีกครั้งในสังคม คณะผู้วิจัยจึงขอให้คณะกรรมการฯพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอในส่วนของกรรมาธิการฯ กระบวนการพูดคุยเสวนาทั่วประเทศ เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่อการสร้างความปรองดองในชาติที่ทุกฝ่ายยอมรับในระดับที่ทำให้สังคมไทยเดินหน้าต่อไปได้ตามที่ได้เสนอไว้แล้วในรายงานวิจัย โดยไม่จำกัดเวลาและวาระการทำงานของคณะกรรมการฯ เพื่อให้ภารกิจมีความต่อเนื่อง แต่หากคณะกรรมการฯหรือสภาผู้แทนราษฎรมีการลงมติเลือกแนวทางใดแนวทางหนึ่งอย่างรวบรัดด้วยเสียงข้างมาก โดยเฉพาะในประเด็นการให้อภัยผ่านการนิรโทษกรรม และการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม โดยมีได้ดำเนินการตามข้อเสนอของคณะผู้วิจัยในส่วนของกระบวนการดังกล่าวไปข้างต้นแล้วเสียก่อน คณะผู้วิจัยจะขอถอนรายงานวิจัยที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อมิให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการอ้างอิงเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมืองที่ไม่เอื้อต่อการสร้างความปรองดองในชาติได้อีกต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จักขอบพระคุณยิ่ง

ลงชื่อคณะผู้วิจัย